

Výzkum ZČU v Hodoníně u Kunštátu odhalil skryté základy takzvaného cikánského tábora

16.7.2026 - Andrea Čandová | Západočeská univerzita v Plzni

Pod vrstvami navážek a terénních úprav spojených s výstavbou dnešního Památníku holokaustu Romů a Sintů na Moravě v Hodoníně u Kunštátu objevili archeologové z Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni (FF ZČU) dobře dochované pozůstatky takzvaného cikánského tábora z let 1942-1943.

Skoro 1400 moravských Romů a Sintů prošlo v letech 1942 a 1943 táborem v Hodoníně u Kunštátu. Dvě stovky z nich na místě zemřely, většinu ostatních transportovali nacisté do vyhlazovacího tábora v Osvětimi-Březince. Vědcům z FF ZČU se zjišťovacím odkryvem podařilo určit a odhalit autentické reliktu vězeňských baráků, včetně původních podlah a dlažeb, po kterých denně kráčely oběti nacistického teroru. Našli ale i nábojnice, koflíky z oděvů nebo zbytky vězeňské obuvi.

„Archeologie moderní doby dokáže přinést hmatatelné doklady tam, kde postrádáme písemné prameny. Tyto pozůstatky táborů jsou přímým důkazem každodenní reality vězněných rodin, jejich bolesti i zápasu o holé přežití v nelidských podmínkách. Každý nález nás posouvá blíže k pochopení toho, jak tento tábor skutečně fungoval a jak drtivý dopad měl na osudy zdejších vězňů,“ popsal Pavel Vařeka, vedoucí výzkumného týmu z Katedry archeologie FF ZČU v Plzni. Na místě kromě vědců pracují také studenti FF ZČU a University of Cambridge.

Na rozdíl od tábora v jihočeských Letech, který byl zlikvidován už v roce 1943, měl ten hodonínský také dlouhou poválečnou historii. V letech 1945–1946 zde byli internováni čeští Němci před odsunem, v letech 1949–1950 zde fungoval tábor nucených prací komunistického režimu. Později se z místa stalo rekreační středisko s bazénem a hřištěm, které stát vykoupil teprve v roce 2009. Mezi nálezy se tak objevily i kopačky. Dnes areál spravuje Muzeum romské kultury.

Objevené pozůstatky objektů mají potenciál pro budoucí rozvoj Památníku holokaustu Romů a Sintů na Moravě. *„Odkryté části původních dlažeb vnímáme jako nesmírně silné a autentické svědectví, které bychom v budoucnu rádi citlivě zakomponovali přímo do expozice, aby je návštěvníci mohli spatřit na vlastní oči. Je však nutné zdůraznit, že tento proces je teprve na začátku – musíme se na konkrétní podobě prezentace shodnout v rámci muzea, vést o tom otevřený dialog s potomky přeživších a zástupci romské komunity a v neposlední řadě také zajistit nezbytné finanční prostředky na odpovídající úpravy lokality,“* dodal vedoucí Památníku Hodonín Radovan Krhovský.

Hodonín u Kunštátu je dalším z míst, která tým ze Západočeské univerzity v Plzni zkoumá jako součást projektu Zdivočelá země, který se zaměřuje na archeologii 20. století. V posledních letech se komě tábora v Letech podíleli také na mapování pozůstatků polní nemocnice Americké armády z roku 1945 v Plzni, stop násilné kolektivizace kočovníků v Kyrgyzstánu nebo sovětských gulagů v Kazachstánu.

<https://info.zcu.cz/Vyzkum-ZCU-v-Hodonine-u-Kunstatu-odhalil-skryte-zaklady-takzvaneho-cikanskeho-tabora/clanek.jsp?id=9808>